

Terviseamet kinnitab, et Eesti elanikkond on hästi varustatud kvaliteetse joogiveega ega vaja täiendavat vee filtreerimist kallite veefiltritega.

„Kuigi joogivee kvaliteedi tagamine on veekäitleja kohustus ning kõik veekäitlejad teevad regulaarselt analüüse, kontrollib Terviseamet riikliku järelevalve käigus täiendavalt joogivee kvaliteeti. Sellega tagatakse pidev kontroll ühisveevärkide veekvaliteedi üle,“ kinnitas Terviseameti keskkonnatervise osakonna juhataja Leena Albreht. „Riikliku järelevalve käigus seni tehtud analüüsid näitavad, et Eestis ei ole probleeme raskemetallide sisaldusega veevärkides, pestitsiidide jääkidega ega teiste ainete, mis võivad mõjutada inimeste tervist.“

Eelmisel aastal oli Leena Albrehti sõnul Eestis Terviseameti järelevalve all 1105 veevärki, mis varustasid joogiveega kokku 1 153 076 tarbijat ehk 89,6% rahvastikust, tänaseks on jäänud veel vaid 32 sellist ühisveevärki, kus norme ületab fluoriidide- ja 3 väikest veevärki, kus norme ületab boori sisaldus joogivees. „Meil rajatakse pidevalt uusi ja laiendatakse olemasolevaid veevärke ning ehitatakse kaasaegseid veepuhastusjaamu, esmajoones just fluoriidide, raua ja mangaani ärastuseks ning vee organoleptiliste omaduste parandamiseks,“ ütles Albreht. „Tänu pöörd-osmoosi seadmete rakendamisele on saavutatud edu ka liigse fluoriidi ja boori sisaldusega vee parandamisel.“

„Eestis on veel veevärke, kus veekvaliteet ei vasta nõuetele raua ja mangaani osas, kuid selline vesi ei mõju kuidagi inimese tervisele, kuigi võib olla hägune või kollakat värvi ja ebameeldiva lõhnaga,“ täpsustas Albreht. Info selliste veevärkide kohta on olemas Terviseameti kodulehel.

Eesti ühisveevärgid kasutavad joogiveeallikana peamiselt põhjavett (63,8%), pinnavesi moodustab 36,2%. Pinnavett töödeldakse joogiveeks kahes linnas: Tallinnas saadakse suurem osa veest Ülemiste järvest (360 000 tarbijat) ja Narvas (64 650 tarbijat), kus kasutatakse Narva jõe vett.

„Vee kvaliteet sõltub suuresti veehaardepiirkonna hüdrogeoloogilistest tingimustest, mistõttu vee koostis on erinevates põhjaveekihtides ja piirkondades erinev,“ sõnas Albreht. „Viimastel aastakümnetel on Eesti veemajanduses toimunud olulisi muutusi. Elanikkonna paremaks varustamiseks kvaliteetse joogiveega on kasutusele võetud järjest sügavamaid põhjaveekihte, mis on pindmise reostuse eest paremini kaitstud, kuid on sageli aga rikkamad mitmesuguste mikrokomponentide poolest.“ Seadusest tulenevalt peab käideldava joogivee nõuetekohasuse kohta esitama tarbijale teavet tema joogivee käitleja.

Lisafiltrite kasutamise osas soovitabki Terviseamet tarbijatel esmalt uurida veekvaliteeti oma veevärgis ja alles seejärel otsustada, kas kallid veefilterid on vajalikud või mitte. „Seal, kus vesi vastab kõikidele nõuetele ja tarbijal ei ole etteheiteid veekvaliteedi osas, ei ole lisafiltri paigaldamine lihtsalt otstarbekas,“ lisas Albreht. „Abiks on Terviseameti kodulehel avalikustatud nimekiri veevärgidest, kus vesi on küll kvaliteedile mittevastav, kuid tervisele ohutu.“ Nimekirjas on toodud veemüümise piirkonnad ja näitajad, mille suhtes vesi ei vasta nõuetele. Reeglina on see raud, ammonium, mangaan või kloriid. Nendes piirkondades võiks Albrehti sõnul veefiltri paigaldamist korterisse kaaluda, kuid niisuguseid kohti jääb iga päevaga vähemaks.

Teiseks probleemiks võivad olla majasisesed vananenud ja roostetanud torustikud – sellisel juhul võib juhtuda, et isegi kui kohalik veevärk edastab majale kvaliteetset vett, jõuab korteri kraanist tarbijani hägune vedelik. Sel juhul tuleks kaaluda majasisese torustiku vahetamist või paigaldada eraldi filter.

„Samas ei saa unustada, et ca 11% Eesti elanikkonnast tarbivad vett oma isiklikest kas salv- või puurkaevudest, niisuguste eraomandis olevate joogiveeallikate üle riikliku järelevalvet ei teostata,“ lisas Albreht. „Ka siinkohal soovitaks tarbijail enne filtri paigaldamist analüüsid teha, et esmalt välja selgitada, milline probleem konkreetses joogivees lahendamist vajab ning millist tüüpi filtrit selle probleemi lahendamiseks muretseda.“